

به نام آن که جان را فکرت آموخت

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان

دانشکده پرستاری و مامایی

گروه آموزشی پرستاری سلامت جامعه و سالمندی طرح درس بالینی (Course plan)

عنوان درس: کارآموزی پرستاری سلامت فرد و جامعه

شماره درس: ۵۸۵۲۳۲۰

نوع و تعداد واحد: عملی، ۱ واحد

دروس پیش نیاز: پرستاری سلامت فرد و جامعه

فراگیران (رشته، مقطع، ترم): کارشناسی پرستاری ترم ۲

نیمسال تحصیلی: اول ۱۴۰۵-۱۴۰۶

زمان کارآموزی: سه شنبه، چهارشنبه ۷:۳۰-۱۲:۳۰

محل کارآموزی: مراکز خدمات جامع سلامت شهر اصفهان

مسئول درس: دکتر طیبیه کریمی

شماره تماس: ۰۳۱-۳۷۹۲۷۵۰۹

مکان و زمان حضور در دفتر کار: دانشکده پرستاری و مامایی - طبقه اول - شماره اتاق ۱۴۵ (طبق برنامه حضور) روزهای سه شنبه ساعت ۱۷:۳۰-۱۶

Email: tkarimi@nm.mui.ac.ir

اساتید درس خانم‌ها: دکتر خراسانی، دکتر کریمی، دکتر مالکی، فرج زاده، شیرانی.

شرح درس:

سلامتی یکی از حقوق اساسی همه انسان‌ها است. در سطح جامعه مراکز خدمات جامع سلامت، مسئول طرح‌ریزی و پیگیری مسائل مربوط به سلامتی تمامی افراد هستند. در اغلب کشورهای دنیا، پرستاران علاوه بر ایفای نقش‌های مراقبتی در حوزه درمان، مسئول ارائه مراقبت‌های بهداشتی اولیه نظیر واکسیناسیون، مراقبت‌های بهداشتی مادر و کودک، آموزش بهداشت، و ... می‌باشند. لذا آشنایی دانشجویان پرستاری با نحوه ارائه خدمات بهداشتی اولیه در مراکز خدمات جامع سلامت طی کارآموزی پرستاری سلامت فرد و جامعه ضروری به نظر می‌رسد.

هدف کلی:

آشنایی فراگیران با سطح اول خدمات در نظام عرضه خدمات بهداشتی - درمانی کشور.

اهداف رفتاری:

از فراگیر انتظار می‌رود که در پایان دوره قادر به انجام موارد زیر باشند:

۱. همدلی، شفقت، تعهد به ایمنی و بهزیستی مراجعه کنندگان داشته باشند.
۲. رفتار اخلاقی، مسئولیتهای قانونی و پایبندی به استانداردهای حرفه ای در ارتباط با مراجعه کنندگان را رعایت نمایند.
۳. ارتباط موثر با مراجعه کنندگان و پرسنل مراکز خدمات جامع سلامت داشته باشند.
۴. جهت آموزش فردی و گروهی به مراجعه کنندگان از منابع و مقالات جدید استفاده نمایند.

۵. مراقبت بهداشتی به گروه هدف شیرخواران، کودکان، نوجوانان، جوانان، میانسالان و سالمندان را ارائه و در سامانه سیب ثبت نماید.
۶. واکسیناسیون شیرخوار، کودک و بزرگسال را مشاهده نماید.
۷. طبق برنامه واکسیناسیون کشوری، آموزشهای قبل و پس از واکسیناسیون را ارائه دهد.
۸. عوارض ناخواسته واکسیناسیون را گزارش کند.
۹. زنجیر سرد واکسیناسیون را رعایت کند.

شیوه کارآموزی:

با استفاده از جدیدترین دستورالعمل‌ها و کتابچه‌های وزارت بهداشت- درمان و آموزش پزشکی، نحوه ارائه خدمات بهداشتی به گروه‌های تحت پوشش مراکز خدمات جامع سلامت (کودکان، نوجوانان، جوانان، میانسالان و سالمندان) با استفاده از وسایلی نظیر ترازو، متر، آبسنگ، ویدئوپروژکتور، پمفلت و ... آموزش داده خواهد شد. غربالگری‌های تلفنی در حین دوره با هماهنگی مراقبین سلامت انجام می‌گردد.

نحوه ارزشیابی دانشجوی و نمره مربوط به هر ارزشیابی:

معیار ارزشیابی					نمره
حرفه‌ای‌گری و اخلاق حرفه‌ای : مسئولیت‌پذیری، ارتباط حرفه‌ای با بیمار و تیم درمان، رعایت حقوق بیمار، محرمانگی، پاسخگویی، کار تیمی و رفتار حرفه‌ای					۲
فعالیت روز کارگاه					۲
عملکرد بالینی	آیتم	بالاترین سطح فعالیت مورد انتظار			نمره
		مشاهده	با کمک	بانظارت	
	ارائه آموزش مراقبت های های قبل و پس از واکسیناسیون (کمپرس سرد و گرم)				۱
	واکسیناسیون شیرخوار، کودک و بزرگسال (دارو دادن عضلانی و خوراکی)				۱
	انجام مراقبت‌ها و آموزشهای مربوط به شیرخوار و کودک براساس سامانه سیب				۱
	انجام مراقبت‌ها و آموزشهای مربوط به نوجوانان و جوانان براساس سامانه سیب				۱
	انجام مراقبت‌ها و آموزشهای مربوط به میانسالان و سالمندان براساس سامانه سیب				۱
	اندازه گیری فشار خون و ثبت آن				۱
کنفرانس کلاسی / آموزش گروهی					۲
آزمون DOPS (امتحان عملی پایان دوره)					۸
جمع کل					۲۰

برنامه کارگاه کارآموزی سلامت فرد و جامعه

ساعت	موضوع	شیوه ارائه	مدرس
۸-۹	آشنایی با طرح درس	سخنرانی	اساتید گروه
۹ - ۱۰:۳۰	ایمن سازی	سخنرانی- تمرین عملی	اساتید گروه
۱۰:۳۰ - ۱۱	استراحت		
۱۱ - ۱۲	مراقبت اطفال براساس سامانه سیب	سخنرانی- تمرین عملی	اساتید گروه
۱۲ - ۱۲:۳۰	آزمون دانش کارگاه		

((راس ساعت ۸ صبح همراه با روپوش و اتیکت در مکان برگزاری کارگاه حضور داشته باشید.))

سیاست‌ها و قوانین دوره

- رعایت آیین‌نامه رفتار و پوشش حرفه‌ای دانشجویان (مناسب بودن لباس اعم از روپوش، مقنعه و شلوار، کوتاه و بدون لاک و کاشت بودن ناخن‌ها، نداشتن آرایش غلیظ و ...) و کدهای اخلاق حرفه‌ای پرستاری در تمام مدت دوره الزامی است.
- دانشجویان موظف‌اند رأس ساعت ۷:۳۰ در مکان کارآموزی حضور یافته و تا ساعت ۱۲:۳۰ حضور فعال داشته باشند.
- تأخیر بیش از ۲۰ دقیقه تخلف محسوب شده و استاد/مربی می‌تواند ضمن حضور دانشجو، آن روز را غیبت محسوب نماید.
- مدت استراحت روزانه ۲۰ تا ۳۰ دقیقه در فضای داخل مراکز بوده و زمان آن با هماهنگی استاد/مربی تعیین می‌شود.
- غیبت غیرمجاز بیش از ۱۰/۱ واحد موجب ثبت نمره صفر خواهد شد. در صورت غیبت مجاز بیش از ۱۰/۱ واحد، دانشجو موظف است در موعد حذف اضطراری، واحد را حذف نماید.
- به ازای هر غیبت غیرمجاز کمتر از ۱۰/۱ واحد، ۲ نمره از نمره بر مبنای ۲۰ کسر و کارآموزی به میزان دو برابر مدت غیبت جبران می‌شود.
- به ازای هر غیبت مجاز کمتر از ۱۰/۱ واحد، کارآموزی به میزان برابر مدت غیبت جبران خواهد شد.
- خروج از مرکز بدون اجازه استاد/مربی ممنوع است.
- استفاده از اتیکت عکس‌دار با آرم دانشگاه علوم پزشکی اصفهان و رعایت آراستگی حرفه‌ای از نظر تمیز و مرتب بودن لباسها الزامی است.
- استفاده نامناسب از تلفن همراه و عکاسی یا فیلم‌برداری از بیمار، پرونده و محیط بالینی بدون مجوز ممنوع است.
- دانشجویان موظف‌اند فعالیت‌های بالینی خود را حداکثر ظرف یک هفته پس از اتمام کارآموزی در سامانه طبیب به نشانی portfolio.mui.ac.ir ثبت نمایند.

- در صورت نیاز به برگزاری راند آموزشی/ بالینی، حداکثر یک ساعت، ترجیحاً در ابتدا یا انتهای روز کارآموزی، به این فعالیت اختصاص می یابد و مرکز عمده زمان کارآموزی به فعالیت های بالینی و یادگیری در محیط بالین اختصاص داده می شود.

شرح وظایف فراگیران

فراگیران موظفاند کلیه قوانین، مقررات و ضوابط آموزشی، درمانی و حرفه ای دوره و محیط بالینی را رعایت نموده و وظایف زیر را انجام دهند:

- حقوق و کرامت بیمار، محرمانگی اطلاعات، ایمنی بیمار، کنترل عفونت و بهداشت دست را رعایت نمایند.
- اقدامات بالینی را در حدود صلاحیت دانشجویی و تحت نظارت استاد/مربی انجام دهند.
- در برخورد با بیمار، همراه بیمار، استاد/مربی و کارکنان مرکز، رفتار حرفه ای و احترام متقابل را رعایت نمایند.
- در فعالیت های بالینی محوله مشارکت فعال داشته و مسئولیت های آموزشی و حرفه ای خود را مطابق برنامه دوره انجام دهند.

منابع اصلی:

- ۱) برنامه و راهنمای ایمن سازی مصوب کمیته کشوری ایمن سازی
- ۲) مراقبت های ادغام یافته کودک سالم ویژه غیرپزشک
- ۳) مجموعه مداخلات اساسی بیماری های غیر واگیر در نظام مراقبت های بهداشتی اولیه ایران
- ۴) بسته خدمت سلامت نوجوانان
- ۵) بسته خدمت جوانان
- ۶) مراقبت های ادغام یافته سلامت سالمندان

اهداف رفتاری مورد انتظار در مراکز خدمات جامع سلامت

اهداف رفتاری	تاریخ
پیش مطالعه محتوای آموزشی ارائه شده و مشارکت فعال در مباحث کارگاه	روز اول
۱. برنامه واکسیناسیون کشوری را از حفظ بیان کند. ۲. واکسیناسیون شیرخوار، کودک و بزرگسال را مشاهده نماید. ۳. واکسن های تلقیح شده در واحد واکسیناسیون را در سامانه سیب و کارت واکسن ثبت کند. ۴. به والدین مراجعه کننده درباره واکسن های تلقیح شده آموزش های لازم را بدهد. ۵. زنجیره سرد را توضیح و رعایت کند. ۶. عوارض ناخواسته واکسیناسیون را گزارش نماید.	روز دوم
۷. حداقل سه مراقبت کودک (۱۵ روزگی تا ۴ سالگی) را انجام و در سامانه سیب ثبت نماید.	الی
۸. حداقل یک مراقبت نوجوان (۱۸-۵ سالگی) و یا جوان (۲۹-۱۸ سالگی) را انجام و در سامانه سیب ثبت نماید.	روز دهم
۹. حداقل دو مورد مراقبت میانسالان (۵۹-۳۰ سالگی) را انجام و در سامانه سیب ثبت نماید.	
۱۰. حداقل دو مورد مراقبت از سالمندان (۶۰ سالگی و بالاتر) را انجام و در سامانه سیب ثبت نماید.	
۱۱. در طول دوره حضور در مرکز خدمات جامع سلامت حداقل ۵۰ مورد پیگیری تلفنی انجام دهد.	
۱۲. در طول دوره حضور در مرکز خدمات جامع سلامت حداقل یک آموزش گروهی برای گروه هدف دانشجویان یا مراجعین به مرکز خدمات جامع سلامت برگزار نماید.	

چک لیست آزمون DOPS (امتحان عملی پایان دوره) (۴ نمره)

الف) ایمن سازی: عملکرد دانشجو در واحد ایمن سازی بر مبنای جمع نمره ۴ می باشد.

نام و نام خانوادگی						موارد مورد ارزیابی
						۱- با والدین/ کودک به خوبی ارتباط برقرار می کند.
						۲- برنامه ایمن سازی را متناسب با سن کودک می داند.
						۳- ثبت واکسن در کارت یا دفتر واکسیناسیون را به درستی انجام می دهد.
						۴- درباره واکسن های کودک آموزش صحیح به والدین وی می دهد.
						۵- به کودک پوزیشن صحیح می دهد.
						۶- واکسن را به درستی انتخاب می کند.
						۷- واکسن را به درستی در دست می گیرد.
						۸- به تاریخ تحویل، باز شدن و شاخص ویال واکسن توجه می کند.
						۹- واکسن را بسته به نوع تکان می دهد/ نمی دهد.
						۱۰- حجم مناسبی از واکسن را درون سرنگ می کشد.
						۱۱- هواگیری را به طرز صحیحی انجام می دهد.
						۱۲- قبل از تزریق واکسن، کارت واکسن را چک می کند.
						۱۳- محل تزریق را بسته به نوع واکسن به درستی انتخاب می کند.
						۱۴- پنبه مناسب (خشک یا الکلی) بسته به نوع واکسن برمی دارد.
						۱۵- محل تزریق را بسته به نوع واکسن به درستی ضد عفونی می کند.
						۱۶- سرنگ را با زاویه صحیح می گیرد.
						۱۷- نحوه تزریق را به درستی نمایش می دهد.
						۱۸- سرنگ را به شیوه صحیح دفع می کند.
						۱۹- سؤالات مربوط به نکات ویژه واکسیناسیون را به درستی پاسخ می دهد.
						۲۰- سؤالات مربوط به زنجیره سرد واکسن را به درستی پاسخ می دهد.
						جمع کل

ب) **واحد مراقبت سلامت :** عملکرد دانشجو در واحد مراقبت سلامت با توجه به نیاز مراقبتی مراجعه کننده، در یکی از حیطه‌ی مراقبت اطفال، نوجوانان، جوانان، میانسالان و سالمندان ارزشیابی می‌گردد. عملکرد دانشجو در هر کدام از واحدهای زیر که مورد ارزشیابی قرار گرفت ، بر مبنای جمع نمره ۴ می باشد.

➤ حیطه مراقبت اطفال

نام و نام خانوادگی						موارد مورد ارزیابی
						۱- با والدین/ کودک به خوبی ارتباط برقرار می کند.
						۲- وزن کودک را به درستی اندازه می گیرد.
						۳- قد را به درستی اندازه گیری می کند.
						۴- دور سر کودک را به درستی اندازه گیری می کند.
						۵- قد، وزن یا دور سر را به درستی ارزیابی و توصیف نماید.
						۶- با توجه به نمودار رشد برای مادر چگونگی روند رشد کودک را توضیح می دهد.
						۷- زمان مناسب برای مراجعه بعدی (مراقبت معمول و یا پیگیری) را آموزش می دهد.
						۸- آموزش تغذیه (تغذیه کمکی، مقوی و مغذی کردن غذای کودک) را مطابق سن کودک به درستی می دهد.
						۹- آموزش مصرف مکمل ها آهن را مطابق سن کودک به درستی می دهد.(تعداد قطره، آموزش نحوه مصرف)
						۱۰- آموزش مصرف مکمل مولتی ویتامین و یا AD را مطابق سن کودک به درستی می دهد.
						۱۱- آموزش رابطه متقابل والد و کودک را مطابق سن کودک به درستی می دهد.
						۱۲- آموزش پیشگیری از حوادث را مطابق سن کودک به درستی می دهد.
						۱۳- از نحوه ثبت اطلاعات در سامانه سیب آگاهی لازم را دارد.
						جمع کل

نام و نام خانوادگی						موارد مورد ارزیابی
						۱- با مددجو به خوبی ارتباط برقرار می کند.
						۲- وزن مددجو را به درستی اندازه گیری می کند.
						۳- قد مددجو را به درستی اندازه گیری می کند.
						۴- نمایه توده بدنی مددجو را محاسبه و متناسب با آن آموزش (فعالیت بدنی، تغذیه) می دهد.
						۵- نحوه استفاده از مکمل آهن و ویتامین D ^۳ را متناسب با سن مددجو آموزش می دهد.
						۶- مددجو را از نظر سلامت روان شناختی به درستی ارزیابی و در صورت لزوم ارجاع می دهد.
						۷- مددجو را از نظر سلامت اجتماعی به درستی ارزیابی و در صورت لزوم ارجاع می دهد.
						۸- مددجو را از نظر پدیکلوز و گال معاینه و در صورت لزوم آموزش و ارجاع می دهد.
						۹- مددجو را از نظر سلامت بینایی به درستی معاینه و آموزش های لازم را می دهد.
						۱۰- مددجو را از نظر لزوم دریافت واکسن توأم/ هیپاتیت به به درستی بررسی می کند.
						۱۱- از نحوه ثبت اطلاعات در سامانه سیب آگاهی لازم را دارد.
						جمع کل

نام و نام خانوادگی						موارد مورد ارزیابی
						۱- با مددجو به خوبی ارتباط برقرار می کند.
						۲- وزن مددجو را به درستی اندازه گیری می کند.
						۳- قد مددجو را به درستی اندازه گیری می کند.
						۴- نمایه توده بدنی مددجو را به درستی محاسبه می کند.
						۵- وضعیت تغذیه و فعالیت فیزیکی مددجو را بررسی و آموزش های لازم را می دهد.
						۶- متناسب با سن مددجو در مورد استفاده از مکمل های آهن و ویتامین D ^۳ آموزش می دهد
						۷- مددجو را از نظر سلامت روان و سوء مصرف مواد به درستی ارزیابی و در صورت لزوم ارجاع می دهد.
						۸- مددجو را از نظر سلامت اجتماعی به درستی ارزیابی و در صورت لزوم ارجاع می دهد.
						۹- فشارخون مددجو را به درستی اندازه گیری نموده و در صورت لزوم ارجاع می دهد.
						۱۰- مددجو را از نظر ابتلای به بیماری های آسم و سل به درستی ارزیابی و در صورت لزوم ارجاع می دهد.
						۱۱- مددجو را از نظر لزوم دریافت واکسن توأم/ هپاتیت به درستی بررسی می کند
						۱۲- از نحوه ثبت اطلاعات در سامانه سیب آگاهی لازم را دارد.
						جمع کل

نام و نام خانوادگی						موارد مورد ارزیابی
						۱- با مددجو به خوبی ارتباط برقرار می کند.
						۲- قد، و وزن مددجو را به درستی اندازه گیری می کند.
						۳- دور کمر مددجو را به درستی اندازه گیری می کند.
						۴- نمایه توده بدنی مددجو را به درستی محاسبه و طبقه بندی می کند.
						۵- با توجه به شرایط مددجو در زمینه تغذیه آموزش های لازم را می دهد.
						۶- متناسب با سن مددجو در مورد استفاده از مکمل های آهن و ویتامین D ^۳ آموزش می دهد .
						۷- فعالیت فیزیکی مددجو را از نظر نوع، مدت و شدت به درستی ارزیابی و طبقه بندی نموده و آموزش های لازم را می دهد.
						۸- فشارخون مددجو را به درستی اندازه گیری می کند.
						۹- مددجو را از نظر سلامت روان به درستی ارزیابی و در صورت لزوم ارجاع می دهد.
						۱۰- مددجو را از نظر سوءمصرف مواد به درستی ارزیابی و در صورت لزوم ارجاع می دهد.
						۱۱- از نظر لزوم دریافت واکسن توأم/ هپاتیت ب مددجو را ارزیابی و اقدام لازم را انجام می دهد.
						۱۲- از نحوه ثبت اطلاعات در سامانه سیب آگاهی لازم را دارد.
						جمع کل

نام و نام خانوادگی						موارد مورد ارزیابی
						۱- با مددجو به خوبی ارتباط برقرار می کند.
						۲- قد و وزن مددجو را به درستی اندازه گیری می کند.
						۳- دور کمر مددجو را به درستی اندازه گیری می کند.
						۴- نمایه توده بدنی مددجو را به درستی محاسبه و طبقه بندی می کند.
						۵- با توجه به شرایط مددجو در زمینه های تغذیه آموزش های لازم را می دهد.
						۶- متناسب با سن مددجو در مورد استفاده از مکمل کلسیم و ویتامین D ^۳ آموزش می دهد.
						۷- فعالیت فیزیکی مددجو را از نظر نوع، مدت و شدت به درستی ارزیابی و طبقه بندی نموده و آموزش های لازم را می دهد.
						۸- فشارخون مددجو را به درستی اندازه گیری می کند.
						۹- خطر سنجی سرطان کولون را به درستی انجام می دهد.
						۱۰- مددجو را از نظر افسردگی بررسی و آموزش های لازم را می دهد.
						۱۱- از نحوه ثبت اطلاعات در سامانه سیب آگاهی لازم را دارد.
						جمع کل